

- 1) BM², Nr. 370c; HACK, Empfangszeremoniell (wie im Text Anm. 12) S. 608.
- 2) BM², Nr. 479b.
- 3) BM², Nr. 633a; HACK, S. 629 f.
- 4) BM², Nr. 649a.
- 5) *Annales Mettenses priores* ad a. 830 (wie im Text Anm. 11) S. 95 f.
- 6) BM², Nr. 770a und 1018a; HACK, S. 608.
- 7) Reg. Imp. I 3/1, Nr. 67; Reg. Imp. I 4/2/1, Nr. 220; HACK, S. 609.
- 8) Reg. Imp. I 3/1, Nr. 349; HACK, S. 610.
- 9) Reg. Imp. I 3/1, Nr. 486; HACK, S. 610.
- 10) Reg. Imp. I 3/1, Nr. 523; (HACK, S. 630).
- 11) Reg. Imp. I 3/1, Nr. 646; HACK, S. 610.
- 12) Reg. Imp. I 3/2, Nr. 899; HACK, S. 610 f.
- 13) Reg. Imp. I 3/2, Nr. 925; HACK, S. 631.
- 14) Reg. Imp. I 3/2, Nr. 1003; HACK, S. 611.
- 15) Reg. Imp. I 3/2, Nr. 1125; HACK, S. 611 f.
- 16) Reg. Imp. I 3/2, Nr. 1313; Reg. Imp. II 5, Nr. 40; HACK, S. 612.
- 17) Reg. Imp. II 1, Nr. 309c; Reg. Imp. II 5, Nr. 294; HACK, S. 613.
- 18) Reg. Imp. II 1, Nr. 463b; Reg. Imp. II 2, Nr. 592g; Reg. Imp. II 5, Nr. 433; HACK, S. 614.
- 19) Reg. Imp. II 1, Nr. 536b; Reg. Imp. II 2, Nr. 597e; Reg. Imp. II 5, Nr. 492; HACK, S. 614.
- 20) Reg. Imp. II 3, Nr. 1171b; Reg. Imp. II 5, Nr. 750; HACK, S. 615.
- 21) Reg. Imp. II 4, Nr. 1800b; Reg. Imp. II 5, Nr. 1125; HACK, S. 616.
- 22) Reg. Imp. III 1, Nr. 73c; HACK, S. 617.
- 23) STEINDORFF, *Jbb. Heinrichs III.* 1 (wie im Text Anm. 89) S. 315; HACK, S. 617.
- 24) MEYER VON KNONAU, *Jbb. Heinrichs IV.* 3 (wie im Text Anm. 100) S. 534; HACK, S. 618.
- 25) MEYER VON KNONAU, *Jbb. Heinrichs V.* 6 (wie im Text Anm. 95) S. 173 ff.; HACK, S. 619.
- 26) MEYER VON KNONAU, *Jbb. Heinrichs V.* 7 (wie im Text Anm. 96) S. 31 f.; HACK, S. 619.
- 27) MEYER VON KNONAU, *Jbb. Heinrichs V.* 7 (wie im Text Anm. 96) S. 33; HACK, S. 619.
- 28) Reg. Imp. IV 1, Nr. 345; HACK, S. 620.
- 29) Reg. Imp. IV 2/1, Nr. 319; HACK, S. 620 f.
- 30) Reg. Imp. IV 2/2, Nr. 1692; HACK, S. 621.
- 31) Reg. Imp. IV 3, Nr. 145a; HACK, S. 621.
- 32) Reg. Imp. V 1, Nr. 301a; HACK, S. 621 f.
- 33) Reg. Imp. V 1, Nr. 1203; HACK, S. 622.
- 34) Reg. Imp. 1246-1313 (1844) Nr. 487(a); HACK, S. 622.
- 35) Kardinalbischof Arnaldus von Sabina (zugleich päpstlicher Legat), Kardinalbischof Nikolaus von Ostia und Velletri sowie Kardinaldiakon Lukas von S. Maria in Via lata, vgl. MGH Const. IV 2, S. 796 ff. Nr. 797; HACK, S. 370 Anm. 5.
- 36) Reg. Imp. VII, Nr. 951; HACK, S. 623.
- 37) *Cronica di Giovanni Villani* X, c. 55 (wie im Text Anm. 107) S. 51 f.
- 38) Reg. Imp. VII, Nr. 997; HACK, S. 623.
- 39) Reg. Imp. VIII, Nr. 2014a; HACK, S. 624.
- 40) Reg. Imp. VIII, Nr. 4700b; HACK, S. 624 f.
- 41) Reg. Imp. XI, Nr. 9427; HACK, S. 625.
- 42) *Regesta chronologico-diplomatica Friderici III.* (wie im Text Anm. 117) Nr. 2775; HACK, S. 626.
- 43) HACK, S. 640.